

● Tänään

”Saan itselleni paljon kaikista ihmisten kohtaamisista”

Vuokko Makkonen, 67, on yksi sairaalan vapaaehtoisista ”olkapäistä” Joensuussa.

Liisa Yli-Ketola

Missä annetaan kausi-rokotuksia? Miten ilmoitaudun röntgeniin? Missä tehdään kysymyksiä herää päivän mittaan Pohjois-Karjalan keskussairaalan aulassa.

Vihreään liiviin pukutunut vapaaehtoinen **Vuokko Makkonen** on valmistaunut vastaamaan, ja jos hän ei jostain tiedä, hän etsii tietoa yhdessä asiakkaan kanssa.

Makkonen on 67-vuotias eläkkeellä oleva sairaanhoitaja. Hänelle sokkeloinen sairaala on tuttu paikka. Samoin vapaaehtoisuuteen, johon hän ryhtyi jo teini-iässä.

Hänelle oli ystävänänsä kanssa selvää, että kodin lähistöllä Kesälahden Hummovaarassa asuneita vanhukusia piti auttaa sivouksissa ja muissa askareissa.

– Monenlaista vapaaehtoisuutta olen tehnyt koko ikäni. Sairaalan aulassa näen konkreettisesti tytyväisiä ihmisiä sen jälkeen, kun he ovat saaneet avun. Saan itselteni paljon kaikkista ihmisten kohtaamisista. Lyhyissäkin keskusteluissa voi olla toiselle tukena, Makkonen iloitse.

Tämän vuoden alussa Pohjois-Karjalassa käynnistyyt Olka-toiminta on saanut Pohjois-Karjalan keskussairaalassa erinomai-

”

Tänä aamuna vajaassa tunnissa olen auttanut 17 ihmistä.

Vuokko Makkonen

OLKA-TOIMINTA

Toteutetaan 21 paikkakunnalla

- Kumppanuustoimintaa, jota toteutetaan 21 paikkakunnalla yliopisto- ja keskussairaaloissa sekä hyvinvointialueen perusterveydenhuollossa.
- Olka-toiminnan koulutetut vapaaehtoiset kohtaavat ja opastavat keskussairaalaan saapuvia asiakkaita, potilaita ja läheisiä.
- Vapaaehtoiset eivät puutu hoitoon.
- Pohjois-Karjalassa Olka-toiminnasta vastaa Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys yhteistyössä Pohjois-Karjalan

sen lähtölaukauksen. Mukana on jo 21 koulutettua vapaaehtoista aula-avustajaa. Lisää halukkaita toivotaan mukaan ja uusia koulutuksia on luvassa jo talvella.

Olka on lyhennys sanasta olkapää, joka kuvastaa parin tunnin rupeamissa hoidettavan vapaaehtoistyön luonnetta.

Makkonen toivoo, että toiminta vakiintuu, koska jo ensimmäisinä kuukausina se on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi.

Samaa mieltä Makkosen kanssa on eläkkeellä oleva opettaja **Riitta Limatta, 71, yksi vapaaehtoisista hänkin.**

– Minulla ei ole hoitopuolen kokemusta, mutta olen itsekin oppinut sokkeloisesta sairaalasta paljon ja pärjännyt oikein hyvin näissä tilanteissa, hän sanoo.

– Henkilökunnakin on tullut kysymään, mitä teemme. He iloitsevat viipitöistäsi siitä, että olemme palkalla. Teisin kommentti on ollut: ”Hyvä, kun olette täällä!”

Maanantaina keskussairaalassa piipahdannut **Mauri Mustonen, 74,**

hyvinvointialueen Siun sotien kanssa.

- Huhti-syyskuussa vapaaehtoisvuoroja on tehty 148 ja kohtausvuorojen aikana on ollut 4912.
- Stea-avusteinen hanke vuoteen 2026 saakka.
- Helsingin Meilahdessa Torri-sairaalassa toiminta käynnistyi ensimmäisenä vuonna 2013.
- Sittenmiin olkapää-sanasta lyhennetty Olka on rekisteröity tuotemerkiksi.
- Lisätietoja saa pksotu.fi/olka-toiminta

selvitteli aulassa kausirokotuksen antamisen paikkaa.

– Hieno homma, kun olet vapaaehtoisena täällä, hän hihkaisee Vuokko Makkoselle kuultuaan opastustoiminnasta.

Mustonen oli juuri ehtinyt tokaista, että vaikka on käynyt sairaalassa vuosien mittaan, kaikki paikat ja systeemit muuttuvat jatkuvasti.

Aina asiakkaan kohdatessaan Vuokko Makkonen napauttaa laskuria taskussaan. Näin kertyy tilastoaineistoa palvelun tarpeellisuudesta.

– Tänä aamuna olen auttanut 17 ihmistä vajaassa tunnissa. Makkonen tarkisti tilanteen maanantaina. Tunnit 8–12 ovat usein päivän vilkkaimpia.

Aarnuajat sopivat Makkoselle, joka lähtee aamuisin myös kohtauskannsa ulos ja usein vesijuokeysenaan.

– Vapaaehtoisuutimme nassa minulla ei ole lainkaan ”pitää”-tunnetta. Jos sellainen tulisi, ottaisin näistä hommistä taukoa. Eihän ihminen pysty antamaan mitään toi-

Vuokko Makkonen saattaa asiakkaita oikeille käytävillä ja oville. Hänelle askelia kertyy talkootuntien aikana mukavasti.

selle, jos on tunne pakosta, kriisitönnön koulutuksen hankkinut Makkonen sanoo.

Hän on valmis juttelemaan sairaalaan saapuvien ihmisten kanssa, jos joku sellaista toivoo. Käytössä on hiljaisia tiloja aivan aulan tuntumassa.

Monelle tuntuu riittävän pieni kuulunneisen vaihto vaikkapa matkalla sille polikliinikalle, jossa vastaanotto on.

Makkonen saa saattoreissuilla sairaalan käytävillä hyötyliikuntaa, joskus puolitoista kilometriäkin parissa tunnissa.